RIKU
RIKOSUHRIPÄIVYSTYS
BROTTSOFFERJOUREN

SELKOSUOMI

Käytännön ohjeita oikeuden istuntoon rikoksen uhrille ja todistajalle

Rikosuhripäivystyksen oppaita ● **3** (Päivitetty 18.11.2022) RIKUn esitteet ja oppaat: riku.fi/oppaat

**Tästä esitteestä saat tietoa siitä,
miten toimit oikeuden istunnossa,
jos olet rikoksen uhri tai todistaja.**

Saavu ajoissa ja odota rauhassa

Saavu oikeustaloon ajoissa.
Tarkista oikeustalon infopisteestä,
missä salissa ja mihin aikaan oikeus käsittelee
sinua koskevan rikosasian.

Aikataulut ovat joskus epätarkkoja
ja voit joutua odottamaan.
Älä silti poistu oikeustalosta ilman lupaa.

Odota istunnon alkua odotussalissa.
Jos et halua odottaa samassa salissa
vastapuolen kanssa,
voit pyytää erillistä odotustilaa.

Siirry oikeuden istuntosaliin,
kun syytetyn nimi kuulutetaan.

Keitä oikeuden istunnossa on paikalla?

Oikeuden istuntoon osallistuvat
oikeuden puheenjohtaja eli tuomari
sekä oikeuden sihteeri.
Lisäksi paikalla ovat syyttäjä,
rikoksen uhri eli asianomistaja,
rikoksesta syytetty henkilö eli vastaaja
sekä oikeudenkäyntiavustajat
eli asianajajat tai muut lakimiehet.
Myös todistajat ovat paikalla.

Tarvittaessa paikalla voivat olla
myös tukihenkilösi, tulkkisi, edunvalvojasi
tai oikeudenkäyntiavustajasi.
Alaikäiselle uhrille määrätään
edunvalvoja oikeudenkäyntiin aina,
jos huoltaja ei voi valvoa hänen etuaan.

Jos olet rikoksen uhri,
Rikosuhripäivystys voi auttaa
sinua löytämään itsellesi tukihenkilön
ja oikeudenkäyntiavustajan.
Voit valtuuttaa oikeudenkäyntiavustajan
edustamaan itseäsi oikeudessa.

Oikeuden istunto on yleensä julkinen,
eli kuka tahansa saa tulla seuraamaan sitä.
Tuomari voi kuitenkin päättää,
että istunto pidetään suljetuin ovin.
Silloin salissa ei saa olla yleisöä.

Jos olet rikoksen uhri,
saliin voidaan tuoda sermi
sinun ja syytetyn väliin.
Näin sinun ei tarvitse nähdä häntä.
Voit myös pyytää,
ettei syytetty ole salissa silloin,
kun sinua kuullaan.
Tästä päättää tuomari.

Rikoksen käsittely oikeuden istunnossa

Aluksi oikeuden puheenjohtaja varmistaa,
että kaikki kutsutut henkilöt ovat paikalla.
Jos joku puuttuu, istunto siirretään
yleensä toiseen ajankohtaan.

Jos istunto pidetään,
todistajat poistuvat nyt salista
odottamaan omaa vuoroaan.

Seuraavaksi syyttäjä tai uhri esittää
vaatimukset vahingonkorvauksista
ja syytetyn rangaistuksesta.
Vaatimukset on perusteltava.
Vaatimusten esittämisen jälkeen
syytetty ilmoittaa,
hyväksyykö hän vaatimukset.

Tämän jälkeen käydään läpi,
mitä rikoksessa tapahtui.
Ensin käsityksensä esittää syyttäjä,
sitten uhri ja lopuksi syytetty.
Tämän jälkeen kuullaan todistajia.

Todistajat ovat salissa yksi kerrallaan.
Näin he eivät kuule toistensa kertomuksia.
Todistajan pitää puhua aina totta.
Yleensä lakimies puhuttaa todistajaa
uhrin tai syytetyn puolesta.

Istunto päättyy loppupuheenvuoroihin.
Ennen loppupuheenvuoroja uhri ja todistajat
voivat ilmoittaa, haluavatko he korvauksia
oikeuteen saapumisesta.
Valtio voi korvata uhrille ja todistajille
matkakulut ja päivärahat
sekä mahdollisen ansionmenetyksen.

Loppupuheenvuorojen jälkeen
oikeussali tyhjennetään,
ja oikeuden jäsenet jäävät päättämään,
onko syytetty syyllinen rikokseen
ja mitä seuraamuksia rikoksesta on.

Tuomio voidaan ilmoittaa joko heti
tai myöhemmin niin sanottuna kansliatuomiona.
Jos tuomio ilmoitetaan kansliatuomiona,
tieto tuomiosta toimitetaan
sovitulla tavalla oikeusavustajalle
tai suoraan rikosasian osapuolille.

Tuomion yhteydessä oikeus antaa
myös ohjeet tuomiosta valittamiseen.

Oikeuden istunnon jälkeen

Oikeuden istunto tuntuu yleensä raskaalta.
Anna itsellesi aikaa palautua päivästä.

Jos haluat jutella kokemuksestasi
ja kaipaat kuulijaa,
voit soittaa Rikosuhripäivystykseen
numeroon **116 006**.

Kaikista Rikosuhripäivystyksen palveluista
löydät tietoa osoitteesta **riku.fi/palvelut**

Voit kysyä tukihenkilöä Rikosuhripäivystyksestä

Voit kysyä meiltä tukihenkilöä
mukaan rikosilmoituksen tekemiseen,
esitutkintaan, oikeudenkäyntiin
ja muihin rikosprosessin tilanteisiin.

Autamme sinua löytämään myös
kriisi- ja oikeusapua sekä muuta tukea
omalta paikkakunnaltasi.
Lisätietoa verkossa: riku.fi

Pyydä apua

Rikosuhripäivystys 116 006

Rikosuhripäivystys eli RIKU auttaa sinua
rikosprosessin kaikissa vaiheissa.

/rikosuhripaivystys @rikosuhrit **riku.fi**

RIKU
RIKOSUHRIPÄIVYSTYS
BROTTSOFFERJOUREN

Toimintaa tukee:
OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET